

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2006. május 18.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ÜZLETI GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2006. május 18. 14:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

Kedves Érettségiző!

A munka megkezdése előtt javasoljuk, nézze át a teljes feladatsort!
Ügyeljen a feladatok és kérdések figyelmes olvasására és pontos értelmezésére!

A teszt jellegű, illetve választásos feladatok megoldásakor gondolja át alaposan válaszát!
A könyvelési feladatok kidolgozásakor használja szükség szerint a mellékelt számlatükröt!

Munkájához nem programozható zsebszámológépet és vonalzót használhat.

A megoldás során tiszta, rendezett külalakkal dolgozzon, szabályosan javítsa esetleges hibáit!

A megoldások kidolgozását az erre a célra kijelölt helyen végezze!
Készítsen áttekinthető mellékszámításokat!

Eredményes munkát és sikeres érettségi vizsgát kívánunk!

I. rész (50 pont)

1. feladat (8 pont)

Egészítse ki az adóval kapcsolatos fogalmak azonosítását a következő egyszerű esetekben a táblázat hiányzó részei kitöltésével!

1. eset: Az „Aranylakat” étteremben (üzemeltető az „Aranylakat” Kft.) K. L. az ebédért fizetett 10 000 Ft összeget, amely 13,04% általános forgalmi adót is tartalmaz.

2. eset: K. L. január havi jövedelme 450 000 Ft, ez az éves jövedelem első sávbán (1 500 000 Ft-ig) adózó része.

3. eset: Az „Aranykakas” Bt első negyedévi nyeresége 10 000 000 Ft, ezt 1 600 000 Ft adó terheli.

	1. eset	2. eset	3. eset
Adónem	ÁFA		
Adóalany			Aranykakas Bt.
Adóteher viselője		K. L.	Aranykakas Bt.
Adóalap (Ft-ra kerekítve)		450 000 Ft	10 000 000 Ft
Adó mértéke		18%	

2. feladat (8 pont)

T 123. Épületek	K	T 129. Épületek terv szerinti értékcsökkenése	K
(.....) 24 000 000	(86) 6 000 000	(86) 5 300 000	(.....) 13 000 000
(.....) 32 000 000			

a) Állítsa be a fenti két számlát az alábbi Főkönyvi kivonatba!

Számla száma és neve	Forgalom		Egyenleg	
	T	K	T	K

b) Fogalmazza meg, hogy a fenti főkönyvi számlák a vállalkozás melyik vagyonelemének értékét mutatják és milyen összegben?

.....
.....

c) A hiányzó ellenszámlák számának jelölésével tegye teljessé a főkönyvi számlák tartalmát, ha az eszköz a nyitómérlegben is szerepelt!

d) Válaszoljon a következő kérdésre a számlatartalmak alapján!

Történt-e káresemény? (igen vagy nem?).....

e) Számítsa ki az eszköz elhasználódásának mértékét!

.....
.....

3. feladat (4 pont)

Soroljon fel legalább 4 értékpapír csoportosító tulajdonságot!

- .....
- .....
- .....
- .....

4. feladat (12 pont)

A vállalkozásnál azonos feltételekkel (azonos munkakör és bruttó bér) foglalkoztatott 50 fő munkavállaló bérköltése a 2005. év **utolsó hónapjában** együttesen 10 000 000 Ft.

a) Különböztesse meg a vállalkozást és a munkavállalót terhelő bérterheket a következő táblázatban!

Az adók és járulékok nagyságának meghatározásához a következő értékekből válogasson:
29% 3% 1% 12,5%

A személyi jövedelemadó 1 500 000 Ft-ig 18%, felette 38% mértékű.

(Átlagos SZJA-kulcs 18%)

Munkáltatót terheli		Munkavállalót terheli	
Megnevezés	Összeg	Megnevezés	Összeg
..... összesen:		..... összesen:	

b) Jelezze a táblázat utolsó sorában az összesen értékekből melyik a költség, és melyik a bérből levonás az aláhúzott szöveg beírásával!

5. feladat (8 pont)

Határozza meg a leírt esetekben felismert finanszírozási formát, és írja a kipontozott helyre a megfelelő betűjelet! (Minden eset 2 helyen és minden csoportban 2 eset szerepeljen!)

- A** eset A vállalkozás előző évi nyereségéből egy gép beruházást valósít meg.
B eset Az anyagszállítójával szembeni tartozást a később esedékes adótartozás fedezeteként a bankszámlán meglévő összegből fizeti ki a vállalkozás — az adótartozás esedékes-ségéig várhatóan befolyó követelés reményében.
C eset Az épület beruházást a Jegyzett tőke felemelésével újabb befektetők bevonásával kívánja a vállalkozás elérni.
D eset Az anyagszállítójával szembeni tartozás kiegyenlítésére csak rövid lejáratú forgó-eszköz hitel felvétele marad megoldás.

Saját finanszírozás a ..... esetek.
Idegen finanszírozás a ..... esetek.
és

Belső finanszírozás a ..... esetek.
Külső finanszírozás a ..... esetek.

6. feladat (10 pont)

a) Döntse el, helyesek-e a következő termék leírásokhoz tartozó megnevezések! Javítsa ki a helytelen megnevezést a kipontozott helyen!

1) Szolgáltatások: nem tárgyasulnak, nem különülnek el, nem őrződnek meg, nem változtathatók.

Döntés: ..... Javítás esetén a megnevezés: .....

2) Napi tömegcikk: beszerzésükre minimális energiát fordítanak, könnyen elérhetőek.

Döntés: ..... Javítás esetén a megnevezés: .....

3) Tartós javak: olyan eszközök, amelyek újabb termékek előállítására szolgálnak.

Döntés: ..... Javítás esetén a megnevezés: .....

4) Termelőeszközök: olyan termékek, amelyeket hosszú időn át használunk, többszöri alkalommal

Döntés: ..... Javítás esetén a megnevezés: .....

b) Példavállalkozásunk különböző országok piacán az ott elfoglalt helye alapján eltérő termékhez kapcsolódó szolgáltatásokat kapcsol (vásárlás helyetti, utáni, előtti, közbeni).

Nevezze meg a következő egyszerű eseteleírásokban a szolgáltatás milyen csoportja a jellemző!

- A hazai piacon ajánlat a lízing, néhány gépet kölcsönözünk ügyfeleinknek.
- Ausztriában a betanítás, a szerviz és a karbantartás valamint az alkatrész biztosítás a legfontosabb.
- Olaszországban a finanszírozási gondok megoldásában való közreműködés, a régi gépek beszámítása és az új referencia üzemek látogatása a jellemző.
- Kanada piacán vásárokon és kiállításokon veszünk részt, természetesen prospektusokkal, katalógusokkal és referencia filmekkel.

Hazai piacon a szolgáltatás: .....

Ausztria piacán a szolgáltatás: .....

Olaszországban a szolgáltatás: .....

Kanada piacán a szolgáltatás: .....

II. rész (50 pont)

1. feladat (10 pont)

Töltse ki a dolgozat következő (II. rész 2.) feladatának október 8. és október 10. napi ismert adatai alapján **a mellékelt belső készletváltozási bizonylatokat!**

A gazdálkodó szervezet neve: Vállalkozási Kft.

Raktár jele: A

Raktáros: Nagy Levente

Az anyag teherautóval érkezett a Főüzem 322/04. számú megrendelésére

Az anyagfelhasználás a késztermék termeléshez (kód: 71) történt a Főüzemben.

Utalványozó: Kissné Az igényelt és kivételezett készlet adatai megegyeznek.

A gazdálkodó szervezet neve, jele: _____ Sorszám: **0 232 251**

KI	A költségviselő (gyártmány, feladat stb.) megnevezése:				A munkahely (költséghely, osztály, igénylő stb.) megnevezése:			A raktár jele:	
	száma: _____				száma: _____				
Az igényelt készlet				A kivételezett készlet			Mennyiség (vált. utáni mennyiség)	Tétel sor- szám	
száma, jele	megnevezése, mérete, minősége	menny. egysége	mennyi- sége	mennyi- sége	elszámoló v. átlagára	értéke			
	Kiállító	Utalványozó	Kiadó	Átvevő	Rakt. nyilvántart.	Könyvelő	Ellenőr		
Kelet									
Alá- írás									

B. Sz. ny. 12—114/N. r. sz. – Készletkivételezési bizonylat (8 tételes)
– Pátia—Nyomell. 09 698 – 20 160 – 3 30452 Pátia Ny. Rt. (Dsm 285)

MSZ 5401

A gazdálkodó szervezet neve, jele: _____ Sorszáma: _____

Be	Szállító:			A szállítólevél száma:		A száll. módja:		№ 012001	
	Igénylő:			A beszerzés pénzügyi bizonylata:		A rendelés száma:		A szállító telephelye:	
A bevételezett készlet			Kiszámoló (beszerzési)			Mennyiség (vált. utáni mennyiség)	Tétel sor- szám		
száma, jele	megnevezése, mérete, minősége	menny. egys.	mennyisége	egységára	értéke				
	Kiállító	Bevételező rakt.	Rakt. nyilvántart.	Könyvelő	Ellenőr	Minőségi átvevő			
Kelet									
Alá- írás									

B. Sz. ny. 12—112/N. r. sz. – Pátia—Nyomell. 06 108 – 3120 – 3 31504 Pátia Ny. Rt. (sm 2863)

2. feladat (10 pont)

Készítse el a Vállalkozás Kft. 2004. október havi anyagkészlet változásairól a következő összegző feladást a hiányzó adatok beírásával!

A hiányzó értékekről a következő megnevezett bizonylatok szólnak:

Leltár 1000 db anyagról 743 000 Ft értékben.

Bevételezési jegy október 8. keltezéssel 2100 db anyagról 610 Ft/db egységáron.

Kiadási bizonylat október 10. keltezéssel 1800 db anyag kiadásáról.

Október 26. keltezéssel történt 2400 db anyagbeszerzésről az **Anyagellátó Rt.**-től származó szállítói számla 16,67% forgalmi adót is tartalmazó végösszege 1 728 000 Ft. Az anyagot mindig ettől a szállítótól szerzi be a vállalkozás.

A felhasználásokat gördülő átlagáron (2 tizedes jegyig) számítják!

Raktári anyagkészlet változás analitikai feljegyzése: Anyag: ... VTSZ 465 Festék (piros)

Időpont	Gazdasági esemény	Mennyiség (db)	Egységár (Ft/db)	Érték (Ft)
Október 1.	Nyitókészlet			
Október 8.				
Október 10.				
Október 14.	Beszerzés	2 200	640	
Október 26.				
Október 30	Felhasználás			
	Zárókészlet	900		

Számítások:

3. feladat (9 pont)

A vállalkozás időszaki termelő tevékenységéről a következő információkkal rendelkezünk:

- **Az időszak elején** a raktárban van 600 000 Ft értékű késztermék, és az előző időszakról befejezetlenül maradt 180 000 Ft értékű termék.
- **Az időszak során** a termeléshez felhasználtak 820 000 Ft értékben anyagot, elszámoltak 1 100 000 Ft bruttó bért és 300 000 Ft bérjárulékokat. A termelés során használt tárgyi eszközök költségként elszámolható érték csökkenése 975 000 Ft.
- **Az időszak végére** a befejezetlenül maradt termékekre elszámolt költség 275 000 Ft volt.
- A késztermékekből sikerült a nyitókészletet eladni, ezekért a vevő 960 000 Ft-ot már át is utalt. Az idei termelés felére is találtunk vevőt, a kiszámlázott összeg 2 100 000 Ft + 20% áfa.

a) Határozza meg az időszakban elkészült termékek önköltségét!

b) Állapítsa meg a Saját termelésű készletek állomány változását!

c) Határozza meg a vállalkozás eredményét növelő nettó árbevétel összegét!

Számításai eredményeit EFt-ban közölje!

4. feladat (6 pont)

A vállalkozás 2003-ban és 2004-ben ugyanazokat a termékeket állította elő.

Válaszoljon a számítások elvégzése után a kapott eredmények rövid értékelésével a feltett kérdésekre!

Megnevezés	I. termék	II. termék
2003. évi termelés folyóáron számított értéke	1 220 000 Ft	1 680 000 Ft
2004. évi termelés folyóáron számított értéke	1 625 000 Ft	1 560 000 Ft
2004. évi termelés bázis áron számított értéke	1 525 000 Ft	1 456 000 Ft

Termelési érték alakulása vállalati szinten:

Volumenváltozás hatása a termelési érték alakulására:

Árváltozás hatása a termelési érték alakulására:

5. feladat (15 pont)

a) Könyvelje el idősorosan a következő gazdasági eseményeket!

Célszerű a készletszámlákon az induló egyenlegek jelölése után folyamatosan vezetni a változásokat!

Az időszak elején a raktárban 600 000 Ft értékű késztermék van és az előző időszakról befejezetlenül maradt 180 000 Ft értékű termék.

0. Nyitó befejezetlen termelés átvezetése.
1. Az időszak során a termeléshez beszereztek 900 000 Ft + 20% áfa értékben anyagot.
2. Felhasználtak a termeléshez 820 000 Ft értékben anyagot.
3. Elszámoltak 1 100 000 Ft bruttó bért és 300 000 Ft bérjárulékokat.
4. A termeléshez elszámolt értéksökkenési leírás 975 000 Ft.
5. Az elkészült termékeket raktárra vették 3 100 000 Ft értékben.
6. Értékesített termékek árbevétele 2 900 000 Ft + 20% áfa. Az eladott termékek önköltsége 2 150 000 Ft.
7. Az időszak végére a befejezetlenül maradt termékekre elszámolt költség 275 000 Ft.
8. Az időszaki költségeket átvezetjük az eredmény terhére.
9. A vállalkozás az időszak során banki pénzeszközei után 750 000 Ft kamatot kapott és átmeneti hitelei után fizetett 600 000 Ft kamatot.

Napló, ...

Tétel	Szöveg	T szla	K szla	T összeg	K összeg

b) Mutassa be az 581. Saját termelésű készletek állományváltozása számla tartalmát és egyenlegét!

581 STKÁV

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12–15. Tárgyi eszközök
- 12. Ingatlanok
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 13. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 14. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 16. Beruházások, felújítások
- 17–19. Befektetett pénzügyi eszközök

2. Készletek

- 21. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen és félkész termékek
- 25. Késztermékek

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betét
- 389. Átvezetési számla

4. Források

- 41. Saját tőke
- 411. Jegyzett tőke
- 412. Tőketartalék
- 413. Eredménytartalék
- 419. Mérleg szerinti eredmény
- 42. Céltartalékok
- 43. Hátrasorolt kötelezettségek
- 44. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- 444. Beruházási hitel
- 45–47. Rövid lejáratú kötelezettségek
- 451. Rövid lejáratú hitelek
- 454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)
- 455. Beruházási szállítók
- 46. Adó elszámolások
- 461. Társasági adó elszámolása
- 462. Személyi jövedelemadó elszámolása
- 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek
- 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése
- 466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó

- 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- 471. Jövedelem-elszámolás
- 473. Társadalombiztosítási kötelezettségek
- 49. Rendező számlák
- 491. Nyitómérleg számla
- 492. Zárómérleg számla
- 493. Adózott eredmény elszámolása számla

5. Költségnemek

- 51. Anyagköltség
- 52. Igénybe vett szolgáltatások
- 53. Egyéb szolgáltatások
- 54. Bérköltség
- 55. Személyi egyéb kifizetések
- 56. Bérjárulékok
- 57. Értékcsökkenési leírás
- 581. Saját termelésű készletek állományváltozása

8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

- 81. Anyagjellegű ráfordítások
- 82. Személyi jellegű ráfordítások
- 83. Értékcsökkenési leírás
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi ráfordítások
- 88. Rendkívüli ráfordítások

9. Értékesítés árbevétele és bevételek

- 91–93. Értékesítés nettó árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi bevételek
- 98. Rendkívüli bevételek

Témakör	A feladat sorszáma	Maximális pontszám	Elért pontszám	A témakör maximális pontszáma	A témakör elért pontszáma
Rövid választ igénylő feladatsor	1.	8		50	
	2.	8			
	3.	4			
	4.	12			
	5.	8			
	6.	10			
Számítást, bizonylatkitöltést, tételszerkesztést igénylő feladatsor	1.	10		50	
	2.	10			
	3.	9			
	4.	6			
	5.	15			
ÖSSZESEN		100		100	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		100			

_____
javító tanár

	elért pontszám	programba beírt pontszám
Rövid választ igénylő feladatsor		
Számítást, bizonylatkitöltést, tételszerkesztést igénylő feladatsor		

_____
javító tanár

_____
jegyző